

Od redakcji

Jesień nastraja do przemyśleń, koniec roku – do podsumowań. Przemyslenia towarzyszą i nam, gdy otrzymujemy kolejne propozycje prezentacji karaïmskiego dziedzictwa. Czy nasz poziom artystyczno-naukowy zadowoli organizatorów, czy uczestnicy imprez zyskają nową wiedzę, nowe wrażenia? I czy nam takie działania są potrzebne? A okazji przedstawiania się mamy coraz więcej. Propozycje docierają i przez stronę internetową, i od Przyjaciół. Kaszubski Instytut Rozwoju zaprosił naszą młodzież do uczestnictwa w konferencji „Rola grup etnicznych w Zjednoczonej Europie”. Marcin Posel w relacji ze spotkania pokazuje drogi, które się przed nami otwierają. Czy potrafimy z nich skorzystać?

Pewien Profesor powiedział mi kiedyś, że nie warto organizować konferencji na tematy karaïmskie, bo wszystko zostało już powiedziane, i nic nowego my tu i teraz do tej tematyki nie wniesiemy... Tenże Profesor był potem jednym z licznych gości Dni Karaïmskich zorganizowanych przez Natoliński Ośrodek Kultury w Warszawie (4–9.10.2004) w ramach cyklu „Jeden kraj – wiele kultur”. Zaprezentowaliśmy warszawiakom 2 cykle odczytów o historii, religii i dniu dzisiejszym Karaïmów oraz wystawę obrazującą kulturę, piśmiennictwo i kuchnię. Zespół *Sanduhacz* wystąpił ze swym pełnym programem artystycznym. Ogromne zainteresowanie odczytami i orientalnym folklorem wskazuje, że udział w takich przedsięwzięciach jest ważny i potrzebny – przedstawiając się społeczeństwu polskiemu unikamy powielania nierzetelnych informacji.

Z tego też powodu przyjęliśmy zaproszenie od stowarzyszenia ThESAURUS do udziału w Salonie Mniejszości Narodowych i Etnicznych we Wrocławiu, gdzie 28 października Mariola Abkowicz przez kilka godzin pełniła rolę świeckiej misjonarki.

Można odnieść wrażenie, że wśród licencjantów, magistrantów i doktorantów nastąpiła moda na tematykę karaïmską. Tylko w tym sezonie mieliśmy kilkadziesiąt zapytań od zainteresowanych, poszukujących w Polsce obiektu studiów i gotowej literatury. Czasem prowadzą oni badania zapowiadające się ciekawie, innym razem sprawiają jedynie wrażenie poszukujących nośnego tematu, który pozwoli na łatwą i przyjemną realizację ambicji naukowych.

Ale nie tylko studenci w poszukiwaniu oryginalnego tematu zwracają się do ZKP. Biuro Informacji Rady Europy zaprosiło na spotkanie z delegacją Europejskiej Komisji przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji (ECRI). Tematem rozmowy, która odbyła się 30.10.04, były problemy mniejszości karaïmskiej w Polsce, szczególnie pod kątem nietolerancji i rasizmu,

z jakimi może się spotykać. Przewodniczącą ZKP wysłuchali członkowie ECRI z ramienia Wielkiej Brytanii Republiki Czeskiej oraz członkinie Sekretariatu ECRI. Podczas spotkania poruszono m.in. temat dyskryminacji, ale pytano też o możliwości nauki języka ojczystego oraz o wsparcie ze strony administracji rządowej w organizacji nauczania. Na wnioski i wyniki musimy poczekać do przyszłego roku. Może i to spotkanie okaże się ważne dla nas – organizatorów i uczestników życia społecznego.

Uczestniczyliśmy też w uroczystościach 100. rocznicy urodzin Szełumiela Łopatto w Poniewieżu, o czym szerzej piszemy na dalszych stronach. Natomiast z okazji 80. rocznicy urodzin Ułłu Hazzana Michała Firkowicza na ręce Rodziny przesłaliśmy kilka słów wspomnienia, które odczytano podczas nieformalnego spotkania w Wilnie.

Były też smutne chwile zadumy i pożegnań: 3 października odszedł nagle, choć po długiej chorobie Bogusław Abkowicz, syn Rafała. 18 listopada odeszła Wanda Robaczewska, żona Eugeniusza, którą zegnaliśmy w karaïmskiej kwaterze warszawskiego Cmentarza Prawosławnego, a 29 listopada - jedna z najstarszych - Anna Szpakowska, żona b.p. Józefa Jutkiewicza, bardziej znana jako *Pietuchowa*. Bogusław Abkowicz i Anna Szpakowska spoczęli na Cmentarzu Karaïmskim. Cześć ich pamięci.

Dobiega końca rok 2004... już myślimy o balu maskowym, który 25 grudnia organizuje w Trokach Koło Pań Karaïmskich, i na który zaprasza wszystkie pokolenia Rodaków. Szykujemy też plany na przyszły rok, a może i na następne...

Za redakcję
Irena Jaroszyńska

W numerze

Od redakcji.....	2
W numerze.....	2
Adamczuk L. : Socjologiczny obraz współczesnego życia Karaïmów na Litwie i w Polsce.....	3
Posel M.: Rola grup etnicznych w Zjednoczonej Europie.....	6
Toponimy.....	7
Józefowicz G.: Pamięci Szełumiela Łopatto.....	8
Łopatto S.: Kiusiańcz.....	8
Jaroszyńska I: Szełumiel Łopatto 100-lecie urodzin.....	9
Łopatto S.: Klaklar.....	10
Łopatto S.: Tanbyłahy wachtłej.....	10
Abkowicz M. : Na ścieżkach przeszłości.....	11
Jaroszyńska I.: Tymbyły. Wielkanocne przasniki.....	14
Kalendarium.....	15
Komitet Redakcyjny.....	15
Adres Redakcji.....	15